

scan 1

De gerechte
van Hillegom gesien
't versouck hier-
neffens gaende,
hebben de v[er]copinge
daerinne gevoert
geaprobeert en[de]
geratificeert, ge-
lijck zij deselve
approberen ende
ratificeren bij desen,
lasten[de] dien volgens
de suppl[ian]t de opdracht
te doen, mits dat de
p[enning]en daervan comen[de]
op behoer[ijcke] ....
ende vaste .... rekeninge
tot voorn[oemd]e sijn kinderen
beleijt sullen
werden. Actum
in openbaren vier-
schare op ten XV^{en}
februarij XVI^c ende
vierendertich.

Mij tegenwoordich
C. van Tol

Aenden e[dele] heeren van[de] gerechte van
Hillegom

Het hoort reverentel[ik] **Meijnert Claesz**
als vader ende voocht van sijne onmondige acht
kinderen, geteelt aen **Trijtgen Cornelisdr** sa[li]ger
mitsgaders **Maerten Cornelisz Croon** als oom, en mede
voocht van moeders sijde over de voorsz[egde] kinderen
dat sij suppl[iant]en inde voors[chreeve] qualite hebben vercoft
uijte hant aen sr. **Johan Vogel** tot *Haerlem*,
seeckere omtrent elff honden lants, genaempt *de*
Moleweij geleegeen in den banne van de *Vennip*
voor de somme van XIII^c carolus gulden, te betalen
benefpens de aenvaeringe op't IIe 1634
in gereede gelden. Ende gemerckt de suppl[iant]en niet
geerne sonder ul[ied]en voorweten (ten aensien de weeskinderen
in ul[iede]n jurisdictie van Hillegom sijn woonachtig), ...
de opdracht daer van en soude doen ....¹
sij suppl[iant]en hen aen ul[ied]en ....
dat ul[ied]en als oppervoochden van allen onmondigen in
Hillegom wonende, gelieve de vercoop te
approberen ende dienvolgens te consenteren dat de
opdracht bij de suppl[iant]en in qualite aen de vierschare
gedaen. 't Welck doende etc.

---

¹ beschadigingen in het papier

scan 2

Ick Floris Gherijtz, schoudt van *Hillegom*, doe cont eenen ijegel[ick] die desen letteren sullen sien ofte hooren, lesen dat voor mij ende die getuijgen hier [i]nne geschreven, gecomen is **Catrijn Huijgendochter** weduwe van wijlen **Jan Simon Lesten** met haeren gekoezen voocht **Dirck Simon Leest**. Ende bekenne vercocht te hebben voor haer, haeren erven ende naecomelingen heeren **Cornelis Cruijnsinck Ridder** off den houder van desen eene hofstede met huijs, erve en geboempte haer aengedeijlt bij dode van **Jan Simonsz**, haren man voorsz[egd], liggende oesteijnde van *Hillegom* binnen den geest, vjer margen lants t[e]samen off daerontrent bij den hoop sonder maet, alsoo groot ende alsoe cleijn als **Dirck Jansz van Hout** ende **Belijtgen Claesdochter** die laest beseten hebben. Ende hebben belent ende belegen noertoesten **Claes Out Gerbz**, zuijtoest den *Heerwech*, zuijtwest **Heijnrick Pieters** ende noertwest **Willem Claesz** ende noch een margen geest ende heeft belegen noertoest **Heijnrick Pietersz**, zuijtoest den *Heerenwech* zuijtwest **Dam[m]es Jansz** en noertwest *Breroderwech* van welke coop die voorsz[egde] **Trijn Huijgendochter** als voe[re]n, haer bekende van den voorn[oemde] heeren **Cornelis Cruijnsinck** wel vernuijcht ende betaelt te wesen den lesten penninck metten eersten. Ende beloofde dit voorsz[egde] lant te vrijen ende te waren als men vrij lant ende huijsinge schuldijch is te vrijen ende te wa[r]en, in den ban van *Hillegom* aldaer 't voorsz[egde] lant gelegen is sonder enich opstal anders dan de voorsz[egde] heer **Cornelis Cruijnsinck** selver daer op heeft ende vijff duijts² in schoutvesters erffhuijrbouck ende seven deuijts³ in sgravenbouck facit⁴ t[e]samen vierdalf⁵ groot⁶ dat daerop staet tot erffhuij alle dinck sonder argelist. In kennisse der waerheijt zoe hebbe ick, Floris Gerijtz schoudt voorsz[egd] desen brieff in presentie van Huijge van Hout ende Willem van Langevelt als tuijgen ende buijerluijden van *Hillegom*, daer vuer geroepen ende gebeden, besegelt ende mijn zegel hijer beneden aen gehangen op den XVII^{en} dach van maerte in't jaer vijffthijenhondert en[de] achthijen nae gemeijn scrijven.

---

² duijts: duiten

³ deuijts: duiten

⁴ facit: het maakt, in totaal

⁵ vierdalf: 3½, drie hele en de vierde een halve

⁶ groot: munt met een waarde van een halve stuiver

scan 3

Eersame goede vrunden

Alsoo bij bailliuw ende den geccommitteerden buijten collegije van de geswooren welgebooren mannen van Rijnlandt op ten XX^{en} november lestleden geresolveert⁷ is dat van de gearresteerde keuren in de vijrschare van Rijnlant op ten XXI julij lestleden gepubliceert ul[ieden] twee gedruckte gebonden exemplaren soude gesonden werden daervan het eene altijt bij den ambachtskiste ende d'andere tot het dagelijcx gebruik bij ul[ieden] sal blijven omme in alle occurentien daer toe recours⁸ te hebben ende dat d'selve keuren bij uwen secretaris in opene vijrschare voor den welke gelesen ende aftgecondicht soude werden daervan d'selve volgende hijer bijgaende acte pertinent relaes soude geteijckent over souden soo is't dat wij uwer e[dele] bij desen versoucken 't geene voors[chreve] alsoo te doen effectueren ende ons binnen den tijt van veertien dagen daer van te rescriberen⁹ opdat niemant daervan ingno[rantie]¹⁰ was en pretendere[de] en[de] het effect der selver keure niet illusoir¹¹ en blijve[nde] waertoe wij ons sijn verlatende

v hijer mede

Eersame goede vrunden in't schijt des almog[en]den bevelen[de] geschreven binnen Leijden den XXV novembris XVI^c en[de] twintich

Ter ordonnan[tie] van[den] bailliuw ende geswooren welgebooren mannen van Rijnlant uwe e[dele] goede vrunden

---

⁷ geresolveert: besloten

⁸ recours: toevlucht, gebruik

⁹ rescriberen: antwoorden

¹⁰ ingnorantie: onwetendheid

¹¹ illusoir: denkbeeldig, misleidend, onwaar

scan 4

Men adverteert, en[de] laet eenen ijgelijcken bij desen weeten dat d'erffgenamen van wijlen **Jan Gerritsz Wiltschuth** in sijn leeven wonen[de] aen den *Weeligen Berch* in den ambachte van *Hillegom* in't openbaer vercoft hebben. Eerst aen **Jacob Claesz** woonachtig tot *Hillegom*, zeeckere huijsinge en[de] erffve, staende en[de] geleegeen aen[den] *Weeligen Berch* in den banne van *Hillegom* voorsz[egd], belent en[de] belegen hebbende zuijtwest **Henrick van Berckenroode**, noortwest en[de] noortoost de graeffelicheijts duijnen en[de] zuijtoost den *Heerwech*. Item aen **Pieter Jeroensz** ontrent thien hont geestlants geleegeen in den voorseijden banne van *Hillegom*. belent ten westen de graeffelicheijts duijnen, ten oosten d'erffgenamen van **Adriaen Jansz Blockgen**, ten zijden **Dirck Jacobsz** en[de] ten noorden **Henrick Jansz**. End[e] noch aen **Maerten Evertsz** schout tot *Wijck op Zee* ont[rent] drie mergen weijlants genaemt *de Corte Elst* geleegeen [in den] heerlicheijt van *Heemstede*, belent ten noorden 't . . .¹² laentgen, ten suijden en[de] westen de graeffelicheij[ts] . . . [wil]dernisse, en[de] ten oosten de *Heerwech*. Op conditie . . . vercoopers deselve huijsinge, erffve en[de] landen in plaetse . . . van waerborge zouden leeveren bij willich decreete . . . voor schout en[de] scheepenen van *Hillegom*, ende . . . over sulcx mitsdien eenen ijgelijckecken die eenich recht, toe, en[de] aenseggen op te huijsinge erve, en[de] lands voorsz[egd] pretendeert . . . v[er]meent te hebben, off die aen den voor[zeijd]en **Jan Gerritsz** ten . . . sijn gewaerschout en[de] verwitticht dat zij schuldig zijn . . . soodanich hun recht bekent te maecken, en[de] daer van aen . . . Gerrit Gerritsz schout tot *Hillegom*, aenteijcke . . . te laten doen, ten langsten voor woonsdaege den lesten . . . eerstcommende indien bij den schout des voorsz[egde] ambachts . . . als den rechtdach gehouden wert, ende indien met voor den . . . eersten rechtdagch daer aen volgen[den], op peijne dat elck aenga . . . de reele lasten, dienstbaerheijden, en[de] beswaernissen op het . . . voorseijden huijsinge, en[de] landen staende, versteck ende sulc[x] . . . een eeuwich stilswijgen, en[de] silentium opgeleijt sal werden.

. . .
. . .
. . .
. . .

¹² door beschadigingen van het papier is de tekst van de rechter zijkant en van de onderkant niet bewaard gebleven

scan 5

lege scan

scan 6

Ic Jaspas van Banchem, vroom-meester¹³ der stadt Leijden, ende zulx schout in des voorschreven stadts ambachts-heerlicheit van de Vennip, oorconde dat voor mij ende voor Jacob Aelbrechtsz bierdrager, ende Gerrit Gerritsz van Hillegom, innegelanden van de Vennip, als getuijgen ten dezen verzocht, gecomen ende verscheenen zijn, de testamenteurs ende executeurs van de uijterste wille van **Jan Marcusz van Ijpre**, in zijn leven waert in den *Vechtenden Leeu* binnen Leijden, als, meester **Sijmon Fransz van der Merwen**, ende **Jan de Bont**, mitsgaders **Jan van Hout**, secretarijs, haerluijder adjoint¹⁴. Ende bekenden mit advijze ende ten overstaen van mij Jaspas van Banchem, ende Henrick Egbertsz van der Hal, schepenen der voorschreven stede, hemluijden bij de gerechte der voorz[eijde] stede bij gevoucht, op ten negenden octobris voorleden in't openbaer vercoft te hebben, gelijk zij alsnoch vercoften mits dezen aen **Pieter Cornelisz van der Plas** omtrent vijf hondert vijfenvijftich roeden thijnsbaer landts, gelegen in de Vennip, bij den hoop zonder maet, mer dezelve mitter voet gestoten¹⁵, en[de] zo groot ende cleijn 't zelve partije belent en[de] gelegen is tusschen de naervolgende landen, aen de noortwestzijde ende aen 't noorteijnde **Willem** ende **Claes Adriaenszoonen Schenaert**, aen de zuijtoostzijde meester herboren **van der Wiel**, en[de] ten zuijtwesten *Gerrit Avenwech*. Als niet verstaende zij comparanten voornoemt, 't zij 't voorz[eijde] partije van minder of meerder mate mocht werden bevonden. Al waert ooc dat het meer dan hont of half verschilde, van in eenige vergoedinge gehouden te zijn, of ooc actie te behouden om den voorz[eijde] **Pieter Cornelisz van der Plas**, zijnen erven of nacomelingen boven de penningen bij hem beloofd, ijet meer te mogen eijsschen. En[de] dit al mit de belastinge van zes guldens 't sjaers eewige renten, die betaelt werden aen handen van den rentmeester **Cornelis van Coolwijk**. Daer van de renten den eersten novembris negentnegentich te verschijnen, geheel comen zullen tot last van den copers. Ende tot verzeckertheit en[de] vestenisse van de voorz[eijde] cope hebben de voornoemde testamenteurs ende executeurs ten behouwe van den voorz[eijde] copers, mit alle briefsrecht en[de] aenzeggen op gedragen en[de] overgegeven, dragen op en[de] geven over mits dezen de vercoopbrieven van den heeren staten, ten behouwe van de voorz[eijde] **van Ijpre** verleden op ten eersten decembris drieentnegentich, en[de] zeventienden januarij XV^c vierentnegentich, daer op dezen mijnenbrief deursteecken ende getransfixeert is. Alles om aer mede te winnen ende verliezen in allen schijn oft de voornoemde **van Ijpre** zijn erfgenamen, ofte actie hebbende, zelve waren. Belovende in 't vorder de voorschreven testamenteurs ende executeurs den voornoemden copers 't voorschreven partije hem alhier vercoft, te vrijen ende waren van allen commer, lasten, ende bezwaernissen die bij de voornoemde **van Ijpre** daerop mogen zijn gestelt ende gebracht, onder generael verbant van alle de goederen bij den voorz[eijde] **van Ijpre** neargelaten, tot bedwang van allen rechten. Voorts bekenden zij hem comparanten voornoemt, ter zaecke vande voorgaende vercopinge ten behouwe van de voorz[eijde] van Ijpers erfgenamen, ofte recht van dien hebbende, wel vernoucht, voldaan, ende betaelt te zijn den laetsten penning metten eersten, ende dat mit een obligatie houdende een somme van veertich guldens, van veertich grooten vlaems 't stuc, te betalen Lichtmisse¹⁶ zestienhondert eerstcomende een gerecht vierdepaert, ende Lichtmissen dagen annis XVI^c een, twee, ende drie, telcken van gelijcken een vierdepaert. De welcke volgende de originele voorwaerden vande vercopinge preciselicken moeten warden betaelt, 't zij aen handen van de voornoemde testamenteurs ende executeurs, of 't harer ordonantie aen zodanigen persoon, of personen, als zij daer op zullen aenwijzen. Ende dit alles ter goeder trouwen, ende zonder argelist. Des t'oorconden hebbe ic schout voornoemt deze originele brieven ten verlijden van de voorschreven comparanten met 't ambachtszegel deur de brieven aen dezen, gelijk voorschreven is, gehecht, bezegelt in den jare vijftienhondert negen ende 't negentich, op ten zesten novembris.

¹³ vroom-meester: persoon aangesteld door de bezitter van het viswater en die toezicht houdt op het water

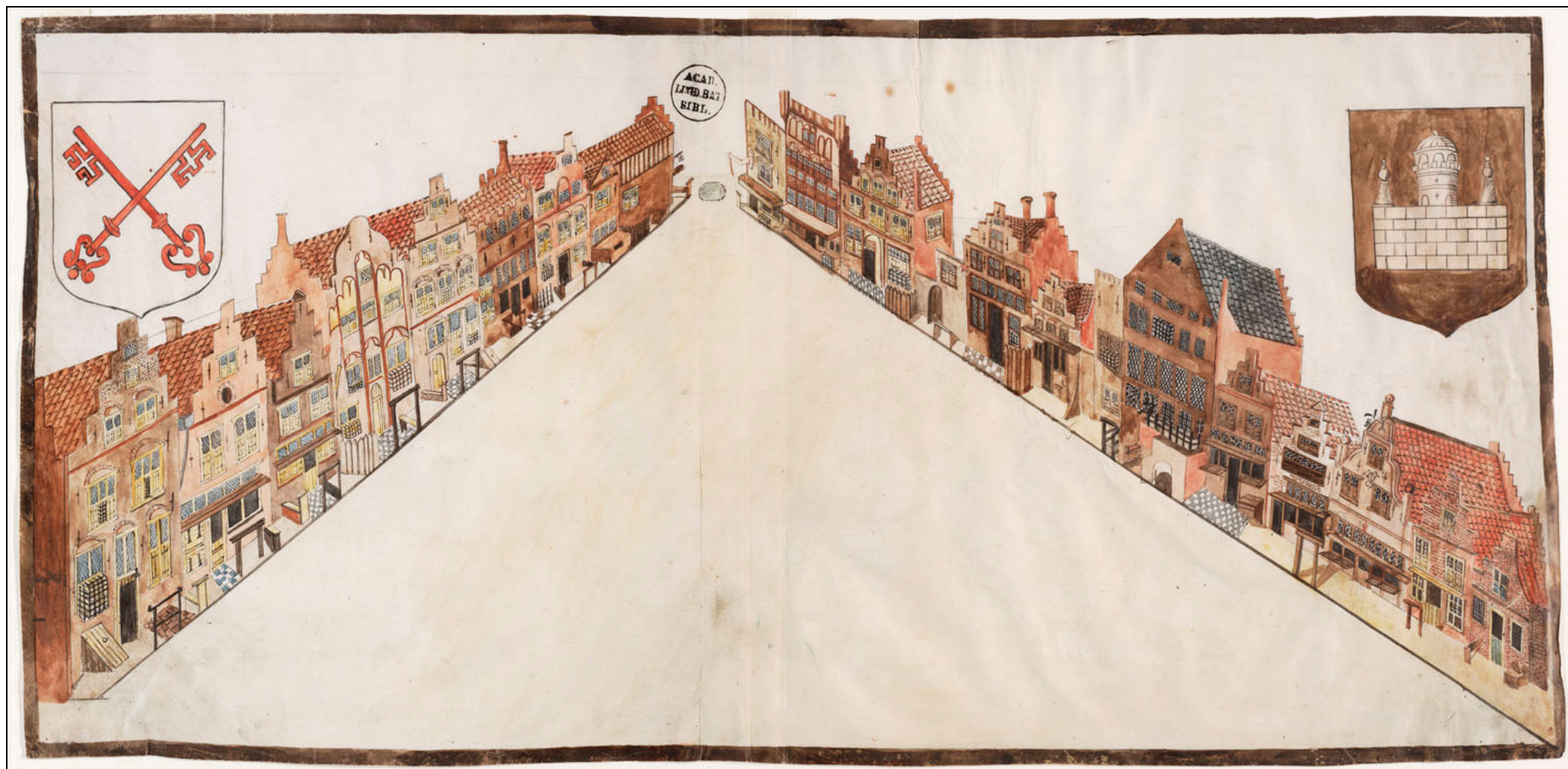
¹⁴ adjoint: plaatsvervanger

¹⁵ met de voet gesoten: voetstoots, is aanvaard zoals men het daar aantreft, zonder eenige garantie betreffende mogelijke gebreken of tekortkomingen, resp. de nauwkeurige grootte

¹⁶ Lichtmisse: Maria-Lichtmis, 2 februari

In Jaspas van Baanchen Droon-meester der stad Leyden, ende zyns Secret in den voorschreven stadts Ambachts-heerlicheyt vande Vennip, oerconde dat voer my ende voer Jacob Delbrechts bierdrager, ende Secret Secretis van Hillegom, innegelanden vande Vennip, als getuygen ten dezen voerzocht, gecomen ende voerschenen zyn, de Testamenteurs ende Executeurs vande iuxerste wille van Jan Marcusz van Ypre, in zyn leven vbaert inden vochtenden Leeuwinen Leyden, als Meester Symon franck vander Merwey, ende Jan de Bont, nitsgaderen Jan van Hout Secretaris van luyden adjunct. Ende bekenden mit aduize ende ten oberstacy van my Jaspas van Baanchen, ende Henrick Egberts vander Hal, Schepenen der voorschreven Stede, hem luyden by de Gerechte der voors Stede by geboecht, opten negenden Octobris voorteden in topenbaer voercoft te hebben, gelijc zy als noch voercoften mit dezen aen Pieter Cornelis vander Plas ontrent vijf hondert vijftien vijftich roeden thijnsbaer landts, gelegen inde Vennip, by den hoop zonder maet, mer de zelve nutter voert gestoten, en zo groot ende cleyen tzelve partye bekent en gelegen is tusschen de naburvolgende Landen, acude Noortwestzijde ende acude Noortzijde Willem ende Elach Adriaanszoonen Schenaert, acude Zuytwestzijde Meester Herboren vander Wiele, en ten Zuytwestzijde Secret Over vobech. Als niet verstaende zy comparant en voornoemt, tzy voors partye van minder of meerder maet mocht vberden bevoudey: al vbaert ooc dat het meer dan hont of half vberchilde, van in eenige voercoft dingge geuoudey te zyn, of ooc actie te bevoudey on den voors Pieter Cornelis vander Plas, zijnen erben of nacomelingen voben de penningen by hem beloof, yet meer te mogeuy reyschen: en dit al mit de belastinge van zeh gulden tjaert eenwige Rentey, die betaelt vberden aen handen vanden Rentmeester Cornelis van Coolwijk: daer van de Rentey den eersten Nobembris negentnegentich te verschijnen, geheel comen zullken tot last vanden copen. Ende tot verzeckertheyt en verstaenisse vande voors cope hebben de voornoemde Testamenteurs ende Executeurs ten bevoude vanden voors copen, mit alle brief recht en aen zeggten op gedragten en over gegeven, dragten op en geuen ober mit dezen de vcoop-brieften van den Heeren Staten, ten bevoude vande voors van Ypre voerteden opten eersten Decembris drieentnegentich, en zeventienden Januarij voert negentich, daer op dezen mijnen brief deursceeken ende getransscreeft is: alle on aen mede te vwinen ende voertzen in allen schijn oft de voornoemde van Ypre zyn erfgenamen, ofte actie hebbende, zelve vbaeren. Belovende in vborder de voorschreven Testamenteurs ende Executeurs den voornoemden copen voorschreven partye hem alhier voercoft, te voren ende vbaeren van allen comen, lasten, ende bezwarenissen die by de voornoemde van Ypre daer op mogeuy zyn gestelt ende gebracht, onder generael voerbant van alle de goederen by den voors van Ypre naer gelaten, tot bedwang van allen rechtten. Voorts bekenden zy hem comparant en voornoemt, ter zaecte vande voorgaende voercopinge ten bevoude vande voors van Ypre erfgenamen, ofte recht van dien hebbende, vobee voeruoicht, vordaten, ende betaelt te zyn den laetsten penning metten eersten, ende dat mit een obligatie houdende een somme van voertich gulden, van vortich grooten vlaem tskur, te betalen Lichtmissen zestien hondert eerstcomende een gerecht voerdepaert, ende Lichtmissen dagen Omis vijf een, twee, ende drie, telken van gelijcken een vordepaert. De vobeeke voelgende de originele voorvanden vande vcoopinge preciselicken mochten vobden betaelt, tzy aen handen vande voornoemde Testamenteurs ende Executeurs, of thuer ordonnantie aen zodanigen persoon, of personen, als zy daer op zullken aenwijzen: ende dit alle ter goeder trouwen, ende zonder argeliff. Den voerconden hebben ic Secret voornoemt deze originele brieften ten verschiden vande voorschreven comparant en met Ambachts zegele deursceeken aen dezen, gelijc voorschreven is, geheert, bezegeelt inden taren vijftien hondert negen ende negentich, opten zsten Nobembris.

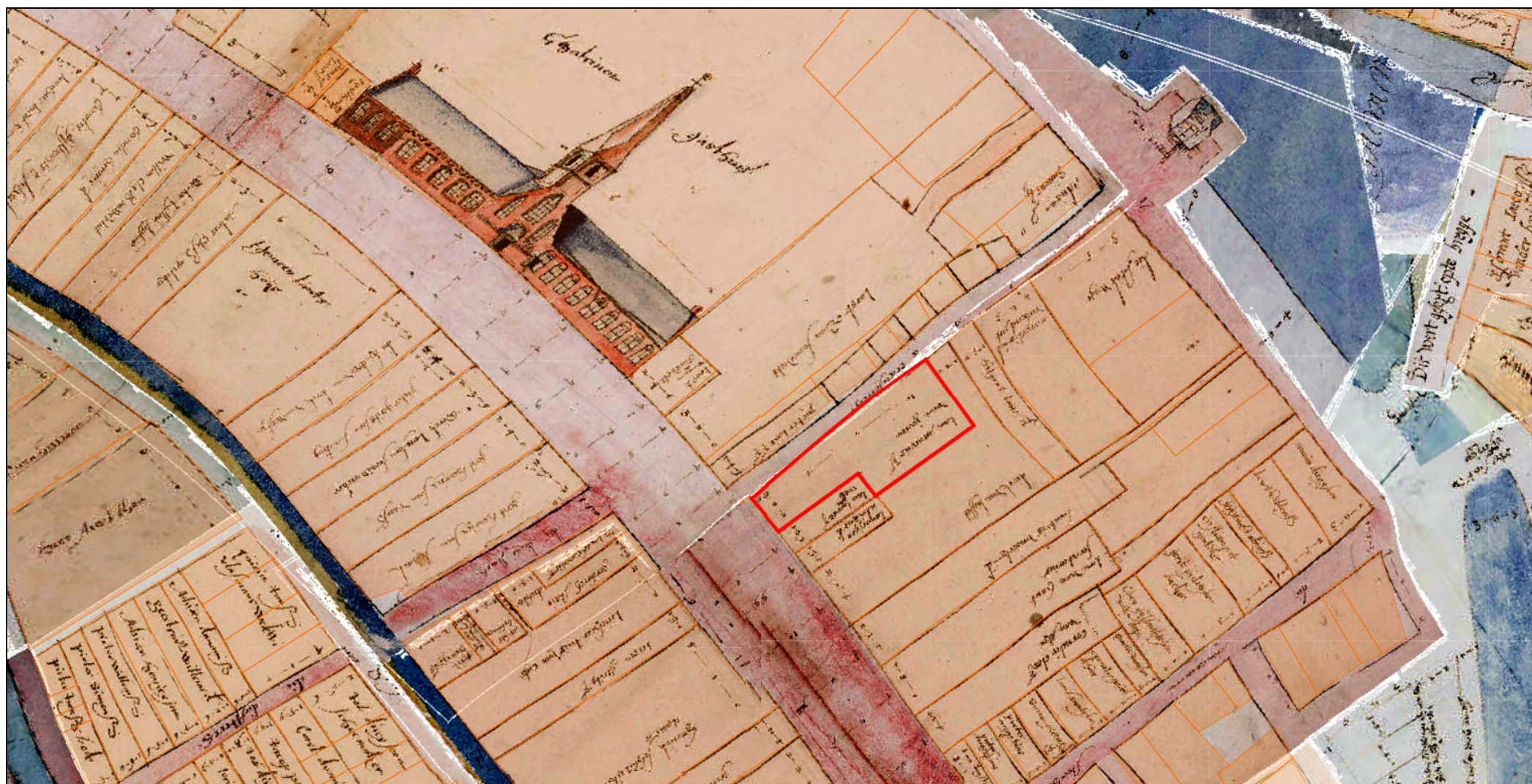
Scan 6, verkoop land van Jan Marcusz van Ypre

Herberg de Vechtende Leeu, Geheugen van Nederland (geheel links onder, Breestraat 76, hoek Mandenmakerssteeg)

Herberg de Vechtende Leeu, kaart van Pieter Bast uit 1600 (omcirkeld, Breestraat 76, hoek Mandenmakerssteeg)

Herberg de Vechtende Leeu, Straten en Grachtenboek Leiden uit 1583-1604 (omlijnd, Breestraat 76, hoek Mandenmakerssteeg)

INDEX

Berckenroode, van Henrick	4	Jacobsz Dirck	4
Blockgen Adriaen Jansz.....	4	Jansz Dammes	2
Bont, de Jan	6	Henrick	4
Claesdochter Belijtgen	2	Jeroensz Pieter	4
Claesz Jacob	4	Leest Dirck Simon	2
Meijnert	1	Lesten Jan Simon	2
Willem	2	Merwen, van der Sijmon Fransz	6
Coolwijk, van Cornelis	6	Out Gerbz Claes	2
Cornelisdr Trijntgen	1	Pieters Heijnrick	2
Croon Maerten Cornelisz	1	Pietersz Heijnrick	2
Cruijnsinck Cornelis	2	Plas, van der Pieter Cornelisz	6
Evertsz Maerten	4	Ridder Cornelis Cruijnsinck	2
Hout, van Dirck Jansz	2	Schenaert Claes Adriaenszoon	6
Hout, van Jan	6	Willem Adriaenszoon	6
Huijgendochter Catrijn.....	2	Simonsz Jan	2
Trijn	2	Vogel Johan	1
Ijper, van Jan Marcusz.....	6	Wiel, van der	6
		Wiltshuth Jan Gerritsz.....	4